

OKUPĀCIJAS MUZEJA GARINŠ STĀSTA

2. 0 – 1 – 10 000 – 100 000 – 1 000 000 – 10 000 000

Pat man kā gariņam, aizraujas elpa, domājot par to, kā Latvijas Okupācijas muzejs audzis pirmajos 25 gados. Esmu mazliet ieskatījies skaitļos – apreibinoši.

Jāsāk no nulles. Iesākumā nebija nekā. Ar neko jāsāk visi salīdzinājumi. Vispirms jau cilvēki. Vispirms nāca viens ar savu ideju, tad divi, trīs, daudzi. Ir apbrīnojami, cik ātri Muzeja ideja apgaroja citus. Profesors Paulis Lazda to izstāstīja Gundegai Michelei, Rūsiņam Albertiņam, Richardam Pētersonam, Annai Zoldnerei, citiem un citi cits citam, trimdas un Latvijas cilvēkiem. Dibinātāji bija 11, bet drīz jau to bija desmiti, simti.

Nodibināja Okupācijas muzeja fondu, kam gan sākumā nekādu līdzekļu nebija. Atkal – nulle. Bet ideja bija tik laba, ka tai atradās atbalstītāji, kas bija gatavi ziedot. Ziedotāju datu bāze ir fantastiska. Atradu, ka pirmie ziedotāji bija Vija Muzikante, Biruta un Dzintars Abuli. Trešais – Latviešu Fonds. Pamazām krājās santīmi, lati, dolāri, vēlāk eiro. Pats noturīgākais ziedotājs, Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība (PBLA), kopš 1993. gada saziņojis 316 240 eiro! Ziedotāju skaits 6683, bet tā kā daudzi ir kopziedojumi, droši vien krietni lielāks. Vai sanāks 10 000? Vēl jau ir iespēja pievienoties. Domāju – sanāks gan. Bet kopsumma, to varu teikt droši, drīz vien sasniegs 10 000 000 eiro. Desmit miljoni! Man pašam pie sirds viens ziedojums 2006. gadā, kas bija pats lielākais līdz tam – apaļi 100 000 lati, ko muzejam nodeva anonīma ziedotāja skolotāju Voldemāra un Annas Riekstu piemiņai. Muzeja Nākotnes Namā par daļu no tā iekārtos telpas skolēnu nodarbībām.

Vēl viena nulle. Muzejam vajag telpas, vajag eksponātus, vajag iekārtas. Kur to ņemt? Bet ideja spārņoja. Atrada telpas bijušajā Sarkanā strēlnieku muzejā, kas arī kļuva par manām mājām. Tur nu sāka iekārtot pirmo izstādi par pirmo padomju okupāciju 1940./41. gadā. Prātoja, plānoja, zāģēja, nagloja, līmēja, zīmēja, rakstīja – galvenokārt paši savām galvām un rokām. Sibīriju izdzīvojušie dalījās savos stāstos, ļāva lietot piemiņas lietas izstādei. Un izstāde tapa. Kā brīnums. No nekā.

Tas viss aizrāva arī mani. Es klusi un neredzami rosījos līdzī. Varbūt pat piepalīdzēju. Tā atceros, kā vērtēja mākslinieka Alda Aleka Muzeja logo skices. Varbūt tāpēc, ka biju klāt, izvēlējās tieši to, kas man patika vislabāk. Arī gariņi apgaro. Un tā Muzejam bija ne tikai pirmā izstāde, bet arī savs logo. Tas kalpojīs nu jau 25 gadu. To atpazīst. Prasa: kas tas ir? Melns karogs? Nolauzti koku stumbri? Divas ēnas ar gaismas staru vidū? Viens ir skaidrs – tas ir Latvijas Okupācijas muzejs.

Un tā no nekā bija tapis šis Muzejs, kas 1993. gada 1. jūlijā vēra smagās durvis ar latviešu strēlnieku durkļiem un gaidīja. Iesākumā, protams, kāds bija pirmais. Bet pat man nav atmiņā, kurš tas bija. Taču 2011. gadā durvis vēra miljonais apmeklētājs – krievu puisis pa ceļam no Izraēlas uz Maskavu pavisam nejauši. To atceros. Uz otru miljonu gan vēl jāgaida, bet tas nāks, un es būšu klāt, kad tas notiks. Apsolu.

KUR ZIEDOT LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJAM

ASV. Čeki rakstāmi OMFA (ja vajag, ar ziedojuma mērķa norādi) un sūtāmi Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm. Ziedojot ar kredītkarti, lietojiet OMFA "PayPal" adresi paypal@omfa-usa.org E-pasts saziņai ilze48@yahoo.com

Kanāda. Čeki rakstāmi LRDF (*Latvian Relief and Development Fund*) ar atzīmi "Okupācijas muzejam" (ja vajag, arī ar mērķa norādi) un sūtāmi: Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave, Nepean, ON K2H5J2. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm. E-pasts saziņai dagnijast@gmail.com

Austrālija. Čeki rakstāmi (ja vajag, ar mērķa norādi) un sūtāmi muzeja pārstāvei: Ināra Graudiņa, 141 Darley Road, Randwick, NSW 2031. E-pasts saziņai graudinsiv@bigpond.com

Lielbritānija. Čeki rakstāmi un ar mērķa norādi sūtāmi muzeja pārstāvei: Inese A. Smith, 36 Fairmount Drive, Loughborough, LE11 3JR; vai ar mērķa norādi "Latvian Educational Foundation", Catthorpe Manor, Catthorpe, Leicestershire LE17 6DF. E-pasts saziņai inese.auzinasmita@gmail.com

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts